

Unedau Cwarantin - Argymhellion Adolygiad Cerrig Milltir

Mae Llywodraeth Cymru wedi cynnal adolygiad cerrig milltir ar ôl cyflwyno Unedau Cwarantin yn 2017.

Fel rhan o'r adolygiad hwn, mae Llywodraeth Cymru wedi ceisio cael adborth gan y diwydiant ar y rheolau a'r gofynion gweithredol drwy gynnal digwyddiad ar gyfer rhanddeiliaid. Roedd y digwyddiad yn cynnwys cymdeithasau sioeau ac undebau'r ffermwyr, a chafodd ei gynnal yn y Sioe Amaethyddol Frenhinol ar 20 Tachwedd 2018.

Mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi codi rheolau gweithredol y cynllun mewn cyfarfod o'r Grŵp Cynghori ar Adnabod Da Byw ym mis Hydref 2018. Yna, fe wnaeth gasglu data am symud anifeiliaid o ffermydd Cymru i sioeau rhanbarthol yn y blynyddol cyn, ac ar ôl, cyflwyno'r unedau cwarantin.

Casglwyd yr ymatebion a ddaeth gan y diwydiant amaeth a gan ysgrifenyddion y sioeau, a lluniwyd rhestr o argymhellion. Cafodd yr argymhellion eu cymeradwyo gan Weinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig ym mis Rhagfyr 2018.

Nod yr argymhellion canlynol yw ei gwneud yn haws i ffermwyr gael, a chadw, uned gwarantin.

1. Cyfathrebu gwell rhwng Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid drwy ddigwyddiadau a chanllawiau symlach.
2. Edrych eto ar y canllawiau ar yr Unedau Cwarantîn mewn cysylltiad â TB, a gwneud y canllawiau'n gliriach os yw hynny'n briodol.
3. Ystyried y posibilrwydd o newid y rheol sy'n gofyn i ffermwyr roi gwybod o fewn 24 awr bod anifeiliaid wedi'u symud i'r uned gwarantîn ac o fewn 3 niwrnod eu bod wedi'u symud o'r uned gwarantîn.
4. Ymchwilio i'r posibilrwydd o ddatblygu cynllun grant ar gyfer ardystio Unedau Cwarantîn. Bydd hyn yn helpu ffermwyr i ysgwyddo cost ardystio;
5. Ymchwilio i'r posibilrwydd o ganiatáu i'r corff ardystio roi tystysgrifau a chynnal archwiliadau adnewyddu fesul grŵp o ffermydd;
6. Ystyried a allai'r corff ardystio gyfuno ymweliadau archwilio unedau cwarantîn ag ymweliadau eraill er mwyn lleihau costau;

7. Rhoi mwy o ryddid i archwilywyr wrth asesu a yw unedau cwarantîn yn cydymffurfio â'r gofynion (e.e. defnyddio rhwystrau naturiol o gwmpas yr uned).

8. Gofyn i'r corff ardystio symleiddio'r broses adnewyddu tystysgrif uned gwarantîn; a

9. Parhau i gasglu data am symud anifeiliaid o ddaliadau yng Nghymru i sioeau amaethyddol.